

Структури данни

SAP GEEKYCAMP 4.0

Божин Кацарски
6.09.17

За какво ще говорим

- ▶ Малко увод
- ▶ Java collections
- ▶ Свързан списък
- ▶ AVL дърво
- ▶ HashSet & HashMap

Данни

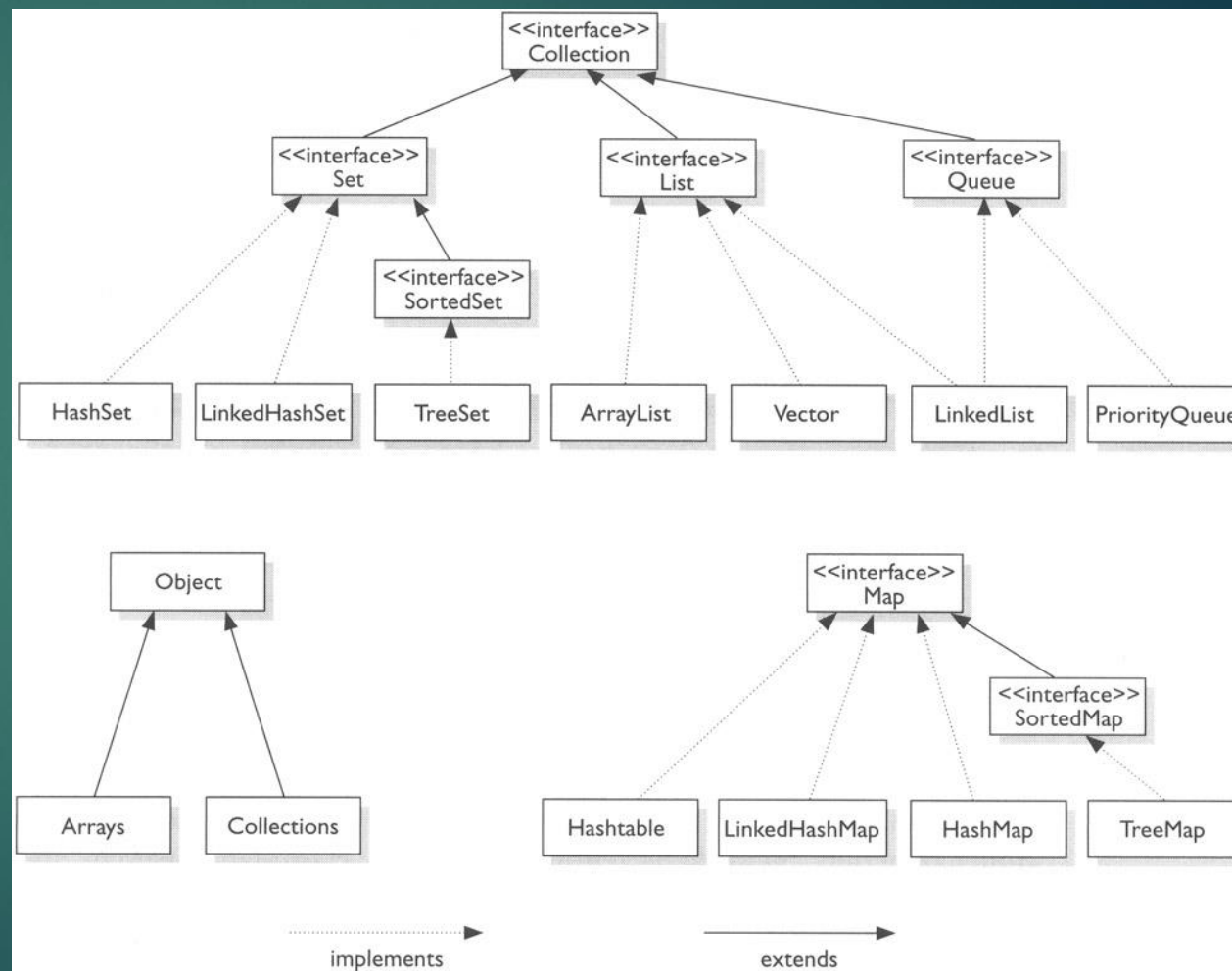
- ▶ Някакъв вид информация, която нашите програми получават като вход/създават и обработват
- ▶ Едно от основните неща, за които използваме компютрите, е да създаваме, съхраняваме и променяме данни
- ▶ Затова ни се налага да съхраняваме данните в компютъра по такъв начин, че да можем да работим с тях лесно и ефективно

Абстрактен тип данни vs структура данни

- ▶ **Абстрактен тип данни (АТД)** – логическо описание
 - ▶ гледа се на типа данни от гледна точка на потребителя
 - ▶ Какви операции мога да извършвам с данните?
- ▶ **Структура от данни** – конкретно описание
 - ▶ как са подредени данните в паметта
 - ▶ Как се извършват операциите върху данните?
- ▶ Един **АТД** може да бъде реализиран чрез различни **структури от данни**
- ▶ За потребителя не трябва да е видимо коя точно
- ▶ Например **списък** може да бъде реализиран чрез структурите **статичен/динамичен масив, едно- или двусвързан списък**

Структури данни в Java

- ▶ Колекция \cong АД + Структура данни
- ▶ The **Java Collections** framework:
 - ▶ **Интерфейси** т.е. абстрактни типове данни
 - ▶ **Имплементации** т.е. конкретни класове т.е. структури данни
 - ▶ **Алгоритми**
- ▶ `import java.util.*;`

Списък / List

Абстрактен тип данни **Списък**

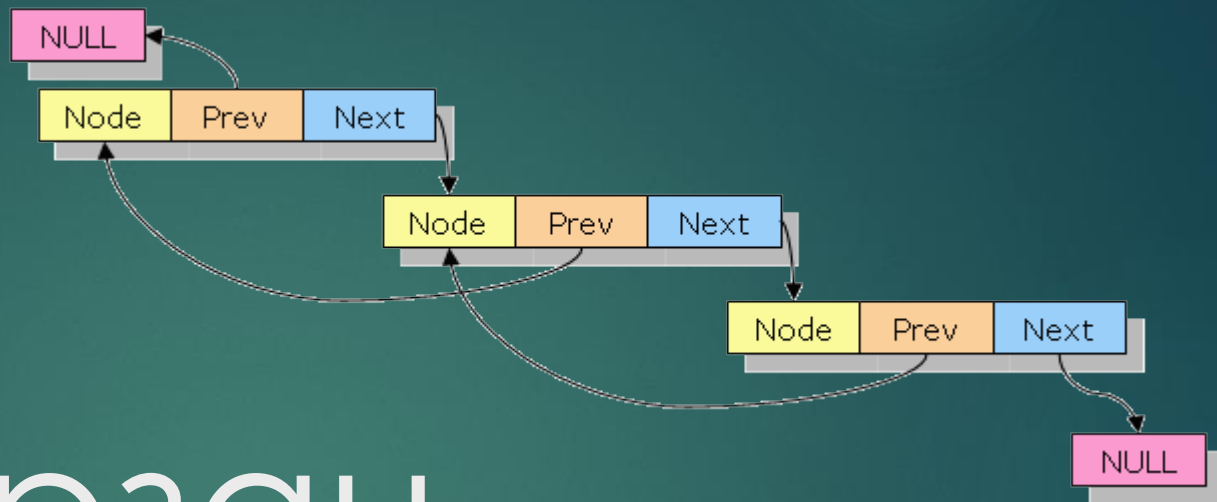
- ▶ boolean **isEmpty**()
- ▶ int **size**()
- ▶ int **get**(int index)
- ▶ void **pushBack**(int value)
- ▶ void **pushBefore**(int index, int value)
- ▶ int **remove**(int index)

Имплементации на Списък

- ▶ Interface `java.util.List`;
- ▶ Implemented by:
 - ▶ `ArrayList` – статичен (обикновен) масив
 - ▶ `Vector` – динамичен масив
 - ▶ `LinkedList` – свързан списък
 - ▶ Едносвързан
 - ▶ Двусвързан – обикновено се ползва този
- ▶ `LinkedList` също имплементира интерфейса `Queue`
- ▶ Всяка от трите структури има плюсове и минуси – избираме според ситуацията

Двусвързан СПИСЪК

DOUBLY-LINKED LIST

Интерфейсът List

- ▶ boolean isEmpty()
- ▶ int size()
- ▶ int get(int index)
- ▶ void pushBack(int value)
- ▶ void pushBefore(int index, int value)
- ▶ int remove(int index)

ArrayList vs Vector vs LinkedList

Операция	Масив	Вектор	Свързан списък
Достъп	$O(1)$	$O(1)$	$O(n)$
Търсене	$O(n)$	$O(n)$	$O(n)$
Добавяне/изтриване от позиция	$O(n)$	$O(n)$	$O(1)$
Добавяне/изтриване от края	$O(1)$	$O(1)^*$	$O(1)$

► * означава амортизирана сложност

Java Generics

- ▶ Току що имплементирахме списък от цели числа
 - ▶ Каква би била промяната в кода, ако искахме списък от обекти от тип Книга например?
 - ▶ Доста малка!
 - ▶ Затова използваме **Java Generics**
-
- ▶ Обикновено се стремим кода ни да е максимално **generic** (общ, независим от подробности)
 - ▶ Подобна идея има и в други езици – C++ templates

Generic интерфейсът на List

- ▶ boolean isEmpty()
- ▶ int size()
- ▶ Element get(int index)
- ▶ void pushBack(Element e)
- ▶ void pushBefore(int index, Element e)
- ▶ Element remove(int index)

Стек и опашка

- ▶ Две от най-простите и известни структури данни са **стек** и **опашка**
- ▶ Те приличат много на свързания списък
- ▶ Просто имат по-малко от функционалността му
- ▶ Могат лесно да се имплементират чрез свързан списък
 - ▶ Вече не се налага да е двусвързан

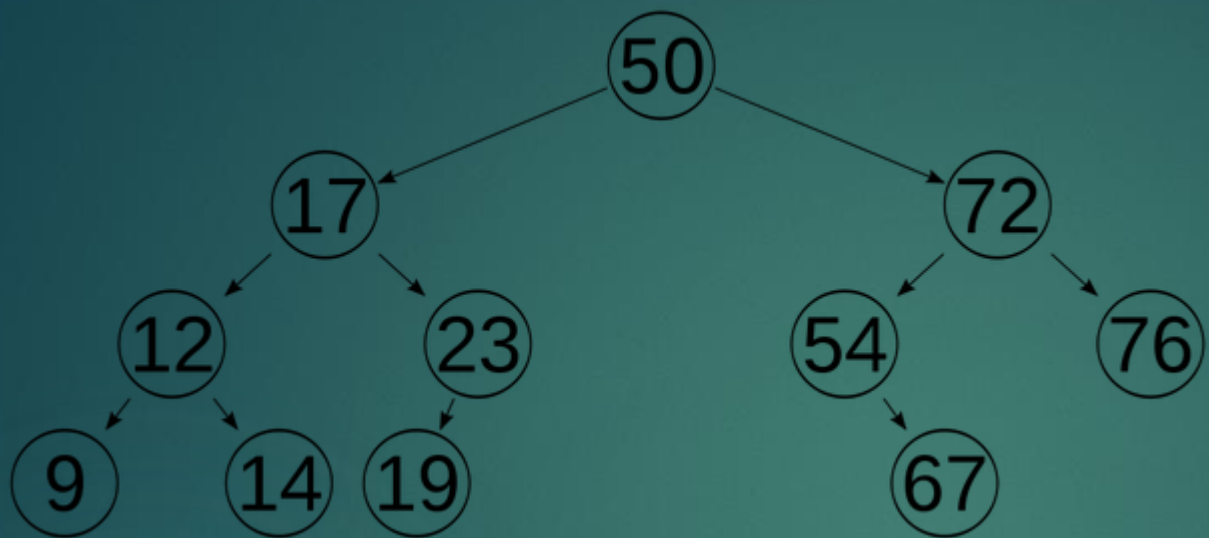
Множество / Set

Абстрактен тип данни **Множество**

- ▶ boolean **isEmpty**()
- ▶ int **size**()
- ▶ boolean **contains**(Element e)
- ▶ void **add**(Element e)
- ▶ void **remove**(Element e)

Имплементация на Множество

- ▶ Interface `java.util.Set`;
- ▶ Implemented by:
 - ▶ `HashSet`
 - ▶ използва хеш таблица
 - ▶ ще го обсъдим малко по-късно
 - ▶ `TreeSet`
 - ▶ използва червено-черно дърво
 - ▶ ние ще покажем имплементация с AVL дърво (също ефективно, но по-просто)

AVL дърво

ИЛИ НАКРАТКО

САМОБАЛАНСИРАЩО СЕ ДВОИЧНО ДЪРВО ЗА ТЪРСЕНЕ ☺

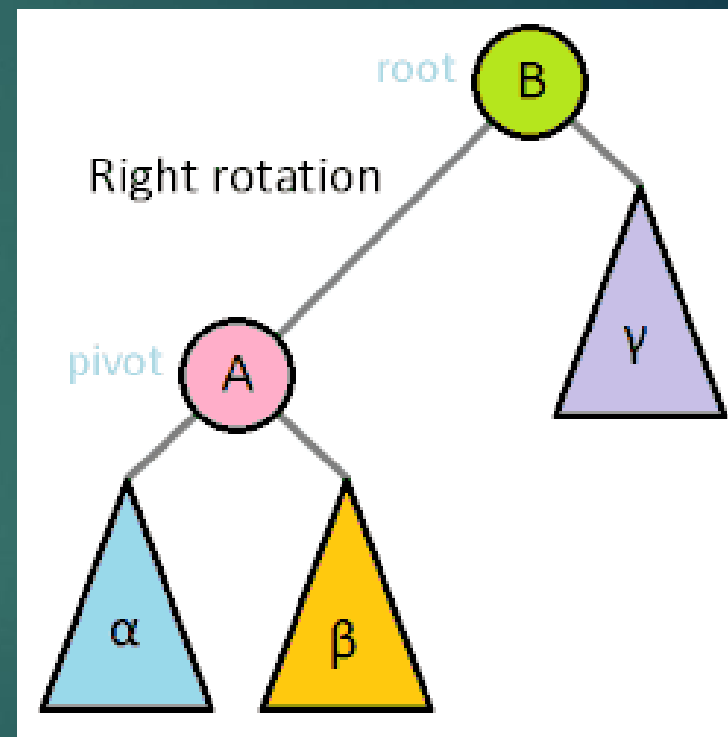
Интерфейсът Set

- ▶ boolean isEmpty()
- ▶ int size()
- ▶ boolean contains(Element e)
- ▶ void add(Element e)
- ▶ void remove(Element e)

// да, вече е generic ☺

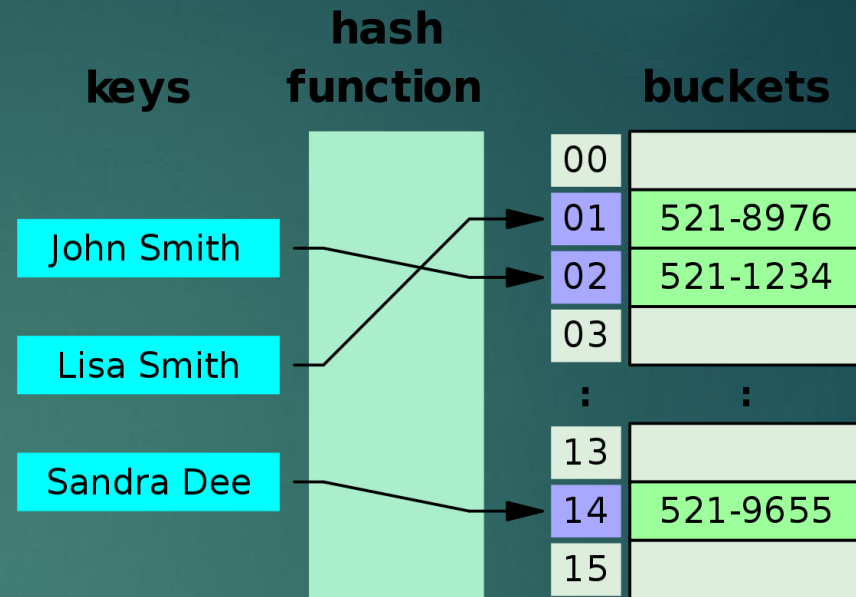
Балансиране - чрез ротация

- ▶ Операциите стават все по-неефективни, когато дървото се „изражда“ в списък
- ▶ Затова го **балансираме**
- ▶ За всеки връх x на дървото искаме
 - ▶ $(x.\text{left.height} - x.\text{right.height}) \in \{-1, 0, 1\}$
- ▶ В противен случай правим **ротация** около x

AVL дърво

Операция	AVL дърво	Хеш таблица
Търсене	$O(\log n)$	?
Добавяне	$O(\log n)$	?
Изтриване	$O(\log n)$	?

Хеш таблица

HASH TABLE

Хеш таблицата

- ▶ Един елемент в таблицата може да е:
 - ▶ *Value* -> класа *HashSet* с интерфейс на *Set*
 - ▶ *(Key, value)* -> класа *HashMap* с интерфейс на *Map*

Имплементация 2 на Множество

- ▶ Припомняме, че Множество е само интерфейс:
 - ▶ boolean isEmpty()
 - ▶ int size()
 - ▶ boolean contains(Element e)
 - ▶ void add(Element e)
 - ▶ void remove(Element e)
- ▶ Абстрактният тип данни (интерфейса) не ни ограничава с никаква конкретна структура от данни
- ▶ Преди малко видяхме имплементацията чрез структурата AVL дърво
- ▶ Сега ще покажем друга, използваща структурата хеш таблица

Интерфейсът Set

- ▶ boolean isEmpty()
- ▶ int size()
- ▶ boolean contains(Element e)
- ▶ void add(Element e)
- ▶ void remove(Element e)

Стратегии за справяне с колизии

- ▶ Отделно подреждане (separate chaining)
 - ▶ Чрез свързан списък
 - ▶ Чрез друга структура
 - ▶ HashMap от Java 8 например използва AVL дърво
- ▶ Отворена адресация (open addressing)
- ▶ Други?

AVL дърво vs Хеш таблица

Операция	AVL дърво	Хеш таблица
Търсене	$O(\log n)$	$O(1)$
Добавяне	$O(\log n)$	$O(1)$
Изтриване	$O(\log n)$	$O(1)$
Колизии?	Не	Да ☹